

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.

Felelős szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELELŐS SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 63.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessewffy-tér 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk.

A legújabb becsapás.

Makó, okt. 9.

Julius hónapban történt, hogy a kormány sajtója és a munkapárt, valóságos diadalordítással hirdette világgá Lukács László hősi elszántságát, melylyel Auffenberg újabb 200 milliós katonai követelését visszautasította. A munkapárti dicsekedéstől volt hangos az ország, de mi már akkor rámutattunk arra, hogy a Lukács László hősködése csak humbug és komédia, mely egyszerűen a közvélemény félrevezetésére csinálódik. És ime, igazságunk volt. Már beadta a derekát Lukács László az annyira gyűlöletes Auffenberg előtt. És ma már nem is 200 milliós új katonai követelésről van szó. Tegnap 280 milliót emlegetett a kormány által sugalmazott közlés, sőt ma már a „P. L.” arról regél, hogy Auffenberg követelése jóval felülmulja az eddig emlegetett számokat is. És ma már vége minden minden ellenállásnak. Lukács László most már nem hivatkozik az ország szomorú pénzügyi helyzetére, hanem a megváltozott külügyi állapotokra. A magyar minisztertanács már hozzá is járult Auffenberg követeléséhez, melyet nyomban vittek megszavazni a delegációk elé. A magyar munkapárti delegáció pedig, mely még mindig zártkörű társaságként Pavlik és legényei őrizete alatt tanácskozik, meg is szavazta a rengeteg összegeket.

Juliusban még maguk Lukácsék hirdették, hogy új katonai követelések lehetetlenek, mert azokat nem bírja meg az ország. Ma már tulteszi magát Lukács László minden aggodalmon és kegyetlen odaadásal szállítja Auffenberg számára az ország véréit, vagyonát.

A külügyi helyzet mostani zavarainak semmi közük Auffenberg újabb követeléseivel, csak Lukács László használja fel azokat ürügyül.

Rá mutattunk már azokra a rettenetes nyomoruságokra, melyek az egész magyar közigazdasági élet terén várnak ránk, ha a nemzetre rászakad egy háború veszedelme. Es Lukács László im beleviszi a magyar nemzetet a gazdasági élet csődjébe még abban az alig remélhető esetben is, ha nem lesz háború. Mert az új katonai követelés magában véve is borzasztó

új terheket jelent, hiszen a pénzt csak venni kell valahonnét, akárhonnét veszik, a nemzetnek kell megfizetnie. Ha még ezek után mozgósítás is lesz, vagy háborús beavatkozás, az meg épenséggel rengeteg pénzt emészt föl s valósággal kétségbe kell esnünk már a pusztá gondolatára is annak, hogy mi lesz ebből a szerencsétlen országból a Lukács Lászlóék gazdálkodása mellett.

Es most már világos előttünk, hogy mindaz a rettenetesség, ami Magyarországon június 4-ike óta végbement, gonosz számításal történt; mert a belső állapotokat kellett preparálni ahhoz, hogy Lukács Lászlóék szabadon prédálhassák a nemzet vagyonát, szabadon dobhassák oda a nemzet megélhetési érdekeit a császári hadseregnek. Lukács László nagyon jól tudja, hogy Auffenberg nem mondott le az újabb követelésekről; tudta, hogy Auffenberg újra előáll azokkal és neki meg kell azokat adnia. Preparálni kellett tehát ehhez a magyar politikai helyzetet. Hát ezért kellett lángbaborítani az országot; ezért kellett sárba tiporni a magyar alkotmányt. Minderre szükség volt, hogy a kormány és munkapárt a szolgáltság buta virtusával dobhassa oda az újabb milliókat Auffenbergnek!

Csak most látjuk igazán a Lukácsék meg Tiszák politikájának gonoszságát a maga egész valóságában,

Csunya dolog ez nagyon. De jól megcsinálták. Most nem zavarhatja őket senki. Ellenzéki ellenőrzés nem zavarja, háborgatja őket se a delegációban, se a parlamentben.

Hol vannak a tavalyi hengegők, akik szónoklatokkal demonstráltak Auffenberg ellen? Hol maradt a Tisza István tavalyi kérdése? Hogy kacaghat most rajtuk Auffenberg, mikor kénytelenek előtte meghajolni!

De hát nincsen ezekben az emberekben se szemérem, se önérzet, hogy ilyen durva cinizmussal alázzák meg magukat a bécsi hatalom előtt, idehaza pedig elég vakmerőek tudtak lenni ahhoz, hogy a magyar génusz arcába köpjének?

Ugyan meddig tart még az uralmuk és mikor szab már határt nemzetrontó munkájuknak a saját lelkiismeretük?

Az ország immáron láthatja, hogy tőlük csak a rossznak, a károhozatosnak folytonos hatványozódását várhatja. És ők mégis mindig arra hivatkoznak, hogy ők a

többség és nyargalván a többségi elv vesszőparipáján, ezen a címen tönkreteszik az országot.

Kitört a háború...

Lángban áll a Balkán.

Montenegró megüzente a háborút — A többi Balkán államok sem várnak sokáig a háborúskodás megkezdésével. — Borzalmas európai háború fenyeget

Az első hadüzenet tehát megtörtént. A balkáni államok legkisebje, Montenegró kézbesítette a török diplomáci ügyvivőnek az utlevelét, a ami egyértelmű a hadüzenettel. S most a fale-acco lt előtt állván, Európa nagyhatalmak ámulva vethet föl furcsánál furcsább kérdéseket.

A hadüzenet hatása.

Montenegrói hadüzenet jelentőségéről részleges véleményt itt még nem tudnak alkotni. Ha Montenegró saját szakállára cselekedett függetlenül a többi balkáni államoktól, akkor ez a lépés természetesen egészen más megítélés alá esik. Megint más jelentőség van a hadüzenetről, ha Montenegrót a többi balkáni állam ugyszólván előre toltta. Akkor egyszerűen áthúzták monarchiánk számítását.

Montenegró után a többi Balkán állam.

Ebben a percben Montenegró a hadüzenettel még egyedül áll. A többi három balkáni állam: Szerbia, Görögország és Bulgária még nem üzente meg a háborút. Ez a három balkáni állam legalább látszólag meg akarja várni a nagyhatalmak demarschéjának eredményét, mielőtt cselekvésre határozná el magát.

A szerb hadüzenet.

Az ideérkezett hírek szerint Szerbia ma megizeni Törökországnak a háborút. Szerbia ugy is mint testvérország, ugy is mint Montenegró szövetségese, nem rendelheti el többé hadserege demobilizációját. Visszatérni többé nem lehet, most már minden késő.

Pasics ezután kijelentette a diplomáciai képviselőknek, hogy lépésüket tudomásul veszi. Hír szerint a mai nap folyamán Coulard-Desbos a francia követ is meg fog jelenni Pasics miniszterelnöknél, hogy az osztrák-magyar és az orosz nagykövet intervencióját támogassa.

A nagyhatalmak állásfoglalása.

Illetékes helyen kijelentették, hogy a nagyhatalmak akár egy évig is nyugodtan fogják nézni a háborút, annál is inkább, mert megegyeztek abban, hogy semmiféle területi változást nem tűrnek, más részről pedig a háború lokalizása el van határozva.

Az európai háború réme.

Es a nagyhatalmaknak nem volna annyi sulya és tekintélye, hogy legalább a többi balkáni államot az utolsó pillanatban visszarántásák az örvény széléről, ahova eljutottak? ... Koldusszegény és gyalázatos bizony akkor ez a suly és tekintély és minden ember megalkothatja erről a maga fogalmát. Nem lehetetlen, hogy bármennyire egyöntetűnek mondják is Oroszország és monarchiánk eljárását, mégis titokban Oroszország biztatja és támogatja a kicsiny balkáni államokat. De az viszont monarchiánk diplomáciájának nagy együgyűségét és roppant fiascoját jelentené és sokkal nagyobb veszedelmet fejez ki, mint az hogy valamennyi balkáni állam hadbaszáll. Az sem többet sem kevesebbet nem jelentene, mint az európai háború kitörését.

Nagy hangverseny az „Otthon“-ban.

Ma és minden este **Mészáros Sándor és fia** az „Otthon-kávéházban hangversenyez. o o o

Tönkre megy az ország!

Ötszáz milliót kér a hadügyminiszter. — A mungók persze megszávazzák. — Az ország népe össze-rokskad a terhek alatt.

Régóta volt már olyan izgalmas és nagyjelentőségű közös miniszteri tanácskozás, mint amilyen tegnap este tíz órakor kezdődött meg a külügyminiszterium palotájában. Már előzőleg, a külügyminiszter delegációs ebédjén a legkülönbözőbb hírek keringtek arról, hogy milyen óriási összegeket fog kérni a hadügyminiszterium és a tengerészeti vezetőség az osztrák és a magyar kormánytól.

A delegátusok körében a legkülönbözőbb hírek vannak a kért összegek nagyságáról. Általában az a vélemény, hogy a hadügyminiszterium és a haditengerészet együttesen körülbelül ötszáz milliót kér.

A magyar kormány nevében Lukács és Teleszky azt az indítványt tették, hogy most csak azokat a követeléseket terjeszszék a delegáció elé, amelyek elégségesek az azonnal teljesítendő beruházások fedezésére. Rámutattak arra, hogy a hadügyminiszter követeléséből ugyanis csak kis részt lehetne azonnal perfektuálni, a követelés nagyobbik része egy későbbi delegációra maradhat. Így például az erődítési munkálatokat úgy sem lehetne azonnal keresztülvinni. Azokra a megrendelésekre, amelyek nyomban szállíthatók, a magyar kormány is hajlandónak mutatkozott fedezetet megszavazni.

A mi az ország teherviselési képességét illeti, a jelenlegi gazdasági viszonyok aligha indokolják a kormány frontváltozását. Köztudomású, hogy csapás-csapás után éri az országot, ezekhez járul a súlyos pénzügyi válság terhe. Ily körülmények között vállalni a tényleges szükség által nem indokolt újabb száz milliónyi terheket, minden egyéb lehet, csak okos pénzügyi gazdálkodás nem. Az, hogy ez ellenzék ki van zárva a képviselőház és a delegáció tanácskozásából, kényelmesebbé teszi kétségtelenül a kormány és a többség helyzetét, mert nem gyakorolhatja az ellenzék közvetlenül a kritikát, de ez a könnyedség csak pillanatnyi, mert a közvélemény bármily fásult legyen is, nem fog könnyűszerrel napirendre térni az évek sorára vállalt rengeteg millió fölött.

Csanádmegye a múlt hóban.

Az alispán havi jelentése.

Csanádvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta meg *Hervay István* elnöklelte alatt rendes havi ülését.

Az ülésen ma sem történtek na-

gyobb felszólalások. Csendesesen folyt le az egész ülés. Eszrevétel nélkül vették tudomásul a szokásos havi előadványokat, csak a tanfelügyelő jelentése körül merült fel az elemi iskolai egyhuzamban való tanításról kisebb vita. Erről lapunk más helyen emlékeztünk meg, míg az alispán havi jelentéséből a következőket emeljük ki:

A közigazgatás menete az elmúlt hóban rendes volt. A lezajlott hadgyakorlatok pár napra ugyan megakasztották a hivatalok ügymenetét, azonban magán a hadgyakorlat során semminemű zavaró momentum nem merült fel. A tomesvári hadtestparancsnokság átíratában köszönetét fejezte ki törvényhatóságának, valamint községek alkalmazottainak, hogy lehetővé tették a hadgyakorlat kifogástalan lebonyolítását. Panasz e téren egyáltalán nem merült föl.

Közvetlenül a hadgyakorlatok befejezése után megkezdődött a kárbeállítás a katonai kiküldöttek s a járási hatóságok révén, emez eljárás eredményéről illetve a kifizetett kárösszeg mennyiségéről legközelebbi jelentésében fog az alispán beszámolni.

Szeptember hóban s e hó elején megtették a vármegye területén még hátralevő sorozást, nevezetesen Makó városában s a központi járás területére nézve. A sorozás eredményre valamivel kedvezőlenebb az előző évekénél.

Sajnálattal emlékezett meg az alispán a Maros nagyfoku áradásáról, amely a vármegye egyik másik községét szinte közvetlen veszedelemmel fenyegette. Makó városában az egész ártér víz alatt állott, az átszivárgó víz a védőtőlésen túl levő szőlőket is elöntötte, tönkretéve az idei szőlő és gyümölcs termést. A kár tetemes, mennyiségéről ezuttal még tiszta kép nem nyújtható.

A szegényház élelmezése.

A város nem fogadhatja el a beadott ajánlatot.

Ma délelőtt tartották meg a városházán a szegényménház élelmezésére vonatkozólag az árlejtést. Pályázóban nem volt hiány, de a legolcsóbb pályázatot *Rankl József* cipész adta három éven át személyenként és naponként 39 fillér ellenében tápszerrel ellátni. Ilyen körülmények között eddig még a Rankl József a szegényménház élelmezése, ha a város képviselőtestülete e havi rendes közgyűlésében másként nem határoz.

Fogalmunk sincs arról, hogy kik pályáztak a szegényménház élelmezésére, így bennünket részre hajlással senki nem gyanúsíthat, midőn a mai árlejtésre vonatkozólag néhány szóban megteszszük észrevételeinket.

Mindennek előtt kijelentjük azt, hogy Rankl József volt eddig is a szegényménház élelmezője és naponként 40 fillérért látott el élelemmel egy-egy szegényménházi ápoltat. Ez évben minden-

féle élelmi szernek felszökött az ára és az is bizonyos, hogy tekintettel az árvíz által és sok más körülmény által előidézett károokra, a drágaság csak fokozódni fog és Rankl József ezeknek dacára most is egy fillérrel volt az eddiginél olcsóbb.

Nyilvánvaló tehát, hogy Rankl József ajánlata a szegény emberek bőrére megy, szóval az ő ajánlata a legkevésbé sem reális. Különböztetve Rankl József valószínűleg most is azt hiszi, hogy félév múlva kérvényt ad be a városhoz, melyben hivatkozással a nagy drágaságra kérni fogja a tápdíjak felemelését, mint ezt már egy alkalommal, sikerrel keresztül is vitte.

Meg kell még említenünk, hogy eddig sok panasz merült fel a Rankl élelmezésére és ennek ki-tenni azokat a szegény embereket nem szabad. A városnak jogában áll a szerződést a drágább ajánlatot tevővel megkötni. És a jelen körülmények között a mellett foglalunk állást dacára, hogy a takarékoság hívei vagyunk, hogy a város annak adja a szegényházi élelmezést, *ki a mostani drágaságnak megfelelő reális ajánlatot adott be*, mert azokat a szegény embereket megfelelő egyszerű, de élvezhető élelemmel ellátni a városnak humanus kötelessége.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár. Okt. 10 Római kath. Borg. Fer. hv Gör. kath. Szept. 27 Kallisztra. v. ap. k. 6 óra 12 perc. or. nyug. szik. 5 óra 21 perc. kor.

Időjárás. A budapesti meteorológiai intézetnek Makóra érkezett jelentése szerint a következő időjárás várható: Helyenkint, főleg délel. eső és lassu hőemelkedés várható. Sürgönyprognózis: Sok helyütt csapadék később enyhébb Délirőméséket: 12 7 Celsius.

— Ujságárusokat keresünk. 18 évesnél idősebb férfiakat és nőket keresünk a „Makói Független Ujságnak” az árusítására. Akik ujságunk árusításával akarnak foglalkozni, napi 4—6—7—8 koronát — úgy telen, mint nyáron — könnyen kereshetnek. Akik más munkára már képtelenek, azok is képesek meg ujságot árulni. Tehát idős és előregedett asszonyok és férfiak is jelentkezhetnek.

— Felhívás lapunk olvasóihoz. Felkérjük mindazokat, kik lapunkat, a „Makói Független Ujság”-ot ezután is járattatni akarják, hogy ebbeli szándékukat lapunk kiadóhivatalában [főter 7. sz. a.] haladéktalanul jelentsék be s az ott kitett ivre nevüket és lakásukat jegyezzék fel. Azért van erre okvetlenül szükség, mert a már ismeretes kormányrendelet foly-

tán e hó 15-től kezdve csakis azoknak küldhetjük a „Makói Független Ujság”-ot, akik ezt nálunk ekképpen megrendelik. Jelentkezni lehet e megrendelés végett a nap bármely szakában. Az ujság árát ezután is csak úgy lehet kisebb részletekben fizetni kihordóinknál, mint eddig fizették olvasóink.

— Közgyűlés a városnál. Makó város képviselőtestülete e hó 14-én hétfőn tartja meg *Galambos Ignác* dr. polgármester elnöklésével október havi rendes ülését. A közgyűlés tárgysorozatát holnap küldik szét a város képviselőinek.

— A vármegge adóbeszolgáltatása. Tokody Viktor helyettes kir. pénzügyigazgató jelentette a közigazgatási bizottság ülésén, hogy az adókiivetés vármegyeszerte befejezést nyert. Az adó beszolgáltatást illetőleg jelentette a pénzügyigazgató, hogy egyenes adóban a múlt hóban befolyt 138424 korona, a múlt év ugyanazon hónapjában 169189 korona vagyis 30765 koronával kevesebb, hadmentességi díjban 2296 korona, a múlt év szeptemberében 2841 korona, tehát itt is 545 koronával kevesebb folyt be. Hasonlóképpen történt a fogyasztási és italadóval is. Ebből beszolgáltattak 586007 koronát, a múlt évben pedig 953705 korona vagyis 167698 koronával kevesebb, bélyeg és jogilletékben befolyt 55650 korona, az előző évben 100844 korona, vagyis 45194 koronával kevesebb. Csak egyetlen adónemben történt néhány száz koronával nagyobb befizetés és ez a vízszabályozási járulék.

— Pályázat a mérnöki állásra. Megirtuk annak idején, hogy a város polgármestere a közgyűlés határozatából kifolyólag pályázatot hirdetett a városi főmérnöki állás betöltésére. A pályázati határidő a mai nappal járt le, de csak egy pályázó jelentkezett *Pokanovics Dániel* aradi mérnök személyében.

Tánciskola a katolikus körben. Felhivatnak mindazok, akik a katolikus körben *Bödöné Frinksz Paula* okleveles tánc- és elemi iskolai tanítónő vezetése alatt november hó 3-án kezdődő ifjúsági táncanfolyamon résztvenni szándékoznak, hogy minél hamarabb, de legkésőbb október hó 30-ig beiratkozzanak. Beiratkozni naponta délután 5—7 óráig a katolikus körben, hol bővebb felvilágosítással is szívesen szolgálnak. Tandíj 8 korona.

— Tanácsülés. Makó város tanácsa holnap, csütörtökön délelőtt tartja meg *Galambos Ignác* dr. polgármester elnöklésével rendes heti ülését.

— A vármegye egészségügye. Istók Barnabás dr. megyei főorvos a vármegyének mai közigazgatási bizottsági ülésén jelentette, hogy szeptember hónapban a vármegye közegész-

Ma és mindennap este a Korona-kávéházban
Purcsi Károly teljes zenekara **HANGVERSENYZ.**

ségügyi viszonyai általában kedvezőek voltak, kedvezőbbek az augusztus havinál amennyiben a két éven aluli gyermekek bélhurutos megbetegedése csökkent. A járványos és ragályos betegségek is szorványosan léptek fel. Uralkodó korjelleg nem is volt.

Bizottsági ülés a városnál. A város polgármestere vasárnap délelőtt 10 órára hívta össze az iparis-kolai bizottságot, hogy a Lakatos Pál lemondása folytán megüresedett állást betöltsék.

A földéaki függetlenségi kör táncmulatsága. A földéaki függetlenségi és 48-as olvasókör e hó 13-án (Vasárnap) este Földéakon a községi vendéglő összes helyiségeiben saját pénztára javára zártkörű táncvigalmat rendez. A mulatság kezdete este 7 órakor. Belépődíj személyenként 80 fillér.

Anyakönyvi hírek. Elhaltak. Pap Viktória 3 hónapos, Bökényi Rozália Páncel Mihályné 54 éves, Fodor Erzsébet özv. Szentpéteri Jánosné 77 éves, Nemes János 8 napos korában.

Bucus-estély. A Makói Besorozott Iparos Ujság 1912. évi október hó 13-án, a „Korona” szálloda emeleti dísztermében egy minden tekintetben fényesnek ígérkező *regrutabálát* rendez, melyre vonatkozólag a rendezőség a lehetőségig mindent elkövet, hogy a bálon megjelenő tánc kedvelő ifjúságnak semmi panaszra ne legyen. A meghívókat már a mai nappal szét is küldötte a rendezőség. Megjelenjen e bálon minden nő és férfi, mert ez lesz a regruták bucus-estélye, ahol zeneszó mellett majd könnyebb lesz az egymástól való, hosszú ideig tartó elválás. — Kik tévedésből meghívót nem kaptak és arra igényt tartanak, forduljon a rendezőséghez.

Vasárnap este Érdeky József tánctermeben szüreti bálal egybekötött ujonc bucus-bál lesz.

Az egyhuzamban való tanítás Csamádmegyében.

Vita a közigazgatási bizottság ülésén.

Abban a csendes közigazgatási bizottsági ülésben, melyet ma délelőtt tartott a vármegye közigazgatási bizottsága, csak egy dolog van olyan, mely megérdemli, hogy azzal külön közleményben foglalkozzunk és ez nem más, mint az elemi népiskolákban az egyhuzamban való tanításnak kérdése.

Ez az ügy szóba került ma Csanádvármegye közigazgatási bizottságának ülésén olyan formában, hogy Tókegy Jenő bizottsági tag kérdést intézett a vármegye kir. tanfelügyelőjéhez az iránt, hogy mi történt azzal a kérelemmel, melyet az elemi iskolai egyhuzamban való tanítás behozatala érdekében ő és 50 társa még a múlt évben terjesztett be a vármegye kir. tanfelügyelőjéhez.

Polyánszky László kir. tanfelügyelő a hozzáintézett kérdésre azonnal magadta a választ. Kijelentette, hogy ezt a kérelmet a saját hatáskörében el nem intézhette, mert a tanítás ügyét az 1868 évi

XXXVIII. törvények szabályozza, mely világosan kimondja, hogy a népiskolában hány óra tanítandó délelőtt és hány óra délután. Mint-hogy ő törvény világos rendelkezésével szemben más intézkedést nem léptethetett be, az említett kérelmet fölterjesztette a vallás és közoktatásügyi miniszterhez, ki a kérelmet tanítás és nevelésügyi, nemkülönben egészségügyi szempontból nem találta teljesíthetőnek.

A tanfelügyelő felszólalása után Istók Barnabás dr. egészségügyi szempontokból ellenezte az egyhuzamban való tanítást.

Ezek után pedig a bizottság többi tagjai is elleneztek az egyhuzamban való tanítást és így tudomásul vették a kir. tanfelügyelő választát.

Cigánymerénylet az Aradi-utcán

Gyilkolni akart a tolvaj cigány.

Kukoricát lopott Buzsák Mihály magyarsanádi cigány. Amde nem sok szerencséje volt, mert lopás közben rajtaütöttek Gera János és cimborája, akik megzavarták a lopásban. A cigány sem volt rest, vállára kapta a lopott tengerit s gyors irányban menekült a város felé.

Ott városba érve Baranyás József Aradi utcai korcsmárhoz vitte a lopott jószágot, beakarta cserélni egy kis itallra, amde a korcsmáros látva, hogy a kukorica lopott jószág, kikérgette a cigányt a korcsmából. Alig lépett ki a tolvaj cigány az ajtón, szembejön vele két üldözője.

Nosza újból kezdődött a cigányhajszó. Futott a cigány ameddig tudott, mikor aztán nem győzte szuszszal, szembeszállt üldözőivel.

Először csufosan összeszidta a legényeket, majd pedig bicskát rántott s leszurással fenyegette a legényeket.

A legényeket is elhagyta erre hidegvérük, rátámadtak a cigányra kicsavarták kezéből a kést, jól meg-rakták, ki kézzel, ki bottal.

Mikor aztán ilyformán alaposan kikészítették behozták a rendőrségre, ahol eljárás indult ellene életveszélyes fenyegetés és lopás miatt.

A hős cigány most a rendőrség fogdájában elmélkedik egy rosszul sikerült kukorica lopás felől.

A makói piacról.

Drágul a buza. — Olcsóbb a hagyma.

A háborus hírek ugyancsak éreztetik hatásukat a gabona piacon. Különösen tegnap óta, midőn már bizonyossá vált, hogy a háboru elkerülhetlen, rendkívül szilárdá vált a gabonapiac helyzete s úgy lehet, hogy további áremelkedésben lesz részünk, amit a fogyasztóközönség bizony nem szívesen vesz tudomásul.

A makói piacon is észrevehető a gabona árak tartós emelkedése. Rövid három hét alatt több mint 2 koronával emelkedett a buza ára Makón. A mai piacon 21 koronát

fizettek a buza métermázsájáért. Budapesten ma 24 korona volt a buza métermázsája.

A termény árak emelkedése különösen a takarmányfélékben észlelhető, úgy hogy a mai tőzsdén a zab ára 24 korona volt métermázsánként, tehát egy ára volt a buzáéval.

A kukorica is drágul. Makón csak csöves uj tengeri kerül piacra. Métermázsáját 7 koronáért adják és veszik. Budapesten az ó-tengeri ára 19.5 korona volt.

Csak a hagyma piacon változatlan a helyzet s a lanyhaság. A báborus hírek e piacon semmiféle változást nem idéznek elő. A vöröshagyma métermázsája 4, 4 és fél korona között váltakozik. A fokhagymáért 7—7.5 koronát fizettek a mai piacon. Dughagyma is bőven kerül a piacra. Métermázsánként 16 koronáért árulták.

Nyilt-tér. *)

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy tőlem külön váltan élő férjemnek,

Boszogi Sándornak

senki semmiféle hitelt, vagy kölcsönt ne adjon, mert érte felelősséget nem vállalom és adóságait ki nem fizetem.

Bencze, Erzsébet, felesége.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Regény.

Egy világváros rejtelmei.

I. fejezet. (3)

Kitagadva, megátkozva.

— Takarodjék innen ez a leány! kiáltott Pétsyné ingerülten és az ajtóra mutatott.

Pétsy Dénes a halottspádról és remegő leányhoz hajlott és felemelte őt.

— Kelj föl Boriskám, szólt gyöngéd szeretettel, bocsáss meg, hogy ide hoztalak, azt hittem, ha édes anyám meglát, meglágyul a szíve és elhiszi, hogy a szegény leánynak is van becsülete.

Csalódtam, édes Borska!

Anyámnak nincs szíve, de ne is legyen neki soha!

Dermedjen meg az a szív, ne melengesse más csak a pénz, a bankó, az arany!

Ha téged eltaszít, eltaszít engem is, Pétsy Dénesnek van még két keze, tudnak e kezek is dolgozni, jer Boriska, megélünk mi a magunk emberségéből is!

Pétsy Dénes magához huzta a leányt és kifelé indult vele a szobából.

Boriska remegett, mint a megijesztett galamb.

Kék szemei könyben usztak.

Alig tudta visszafojtani zokogását, anyira fájt neki az, amiket özvegy Pétsyné mondott.

— Dénes! mondá özvegy Pétsyné parancsolólag.

Azt akarom, hogy te itt maradjál, az a nyomdász izé menjen, neked megtiltom, hogy egy lépést is tegyél utána.

(Folyt. köv.)

Homok eladás.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy nálam a hosszú hegyben kis- és nagymennyiségben homokot lehet kapni köbméterét vagy kocsiját 2 koronájával. Tudakozódhatni lakásomon Oroszlán-utca 13. ujszám alatt Kelemenhid.

VÉR PAL

Kiadó föld.

Az apátfalvai határban a csanádpalotai ut mellett Langó János és Sóni István szomszédságában

22 hold szántóföld

két évre, haszonbérbe kiadó. Értekezni lehet özv. Langó Mátýsné tulajdonossal, a helyszínen.

Nincs többé gyomorfájás!

A szabadalmazott

Kakukfűkeserű

házi- és alig párszori használat után teljesen megszüntet mindenféle — még régi gyomorbajt is. Erősít, étet. A mámoros állapotot is megszünteti. Kellemes íze miatt, még a nők, sőt a gyermekek is szívesen veszik be. Számtalan hálaíratbizonyítja jóságát! Kapható Makón,

Sándor Zsigmond

Szegedi utcai gyógytárában.

Ára: kis üveg 80 fill., nagy üveg 2 korona.

Vigyázzunk a védjegyre, mely a kupakon és dugón áll.

Szálloda-megnyitás Aradon.

TELEFON-SZÁM: 951.

Tisztelettel tudomására adom a t. közönségnek, hogy a volt VASS-szállodát teljesen átépítve és előkelő komfortai berendezve

Vadászkürt - Szálloda címen a mai napon megnyitottam.

Központi fűtés. Fürdőszoba. Mérsékelt árak. Előzékeny és pontos kiszolgálás.

Szíves pártfogást kér

Lőrincz János, szállodás.

ÉRTESITEM

a tisztelt KERESKEDŐ, VENDÉGLŐS és ITALMÉRŐ urakat, hogy mindenféle minőségű, közönséges és finom tiszta szesz-

mentes pálinkák, valamint

rumok és tea-rumok

és mindenféle

liquörök

legelőnyösebb beszerzési forrás.

Iritz Sámuel özv.

cégnél M A K Ó.

PÁRTOS E. ÉS TÁRSA MAKÓN.

Nyári ujdonságok verseny árai:

Lüster felöltők	II. 12. K-tól.	Női ingek	1.70 K-tól
Lüster ..	I. 15. - ..	Háló kabátok	1.80 ..
Delén bluzok	3. - ..	Női nadrágok	1. - ..
Hímzett ..	3.90 ..	Fűző védő	III. 1.20 ..
Csipke ..	5. - ..	Fűző védő	II. 2.40 ..
Párnák ..	1.70 ..	Fűző védő	I. 3. - ..
Paplan lepedők	5. - ..		

Szigoruan szabott árak!

Seryem, Batiszt, Schiffon és Lüster alsók!

Csecsemő kelengyék! Keresztelő párnák! Fejkötők! Pique paplanok!

„VARAZSFUVOLA.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varazsfuvola” rendkívül kellemes-20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kotta, fűzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt csak 4 korona. Csakis Wágner „Hangszer-Király” országszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában kapható, Budapest, József-körút 15. — Gyorsjavító mőhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

Tubarózsa-krém és -kenőcs az arcról kiütést, szeplőt és májfoltot a legbiztosabban elmulaszt. 1 tégely 1 korona. Tubarózsa-hajkenőcs a haj és bajusz növeését legjobban elősegíti!

1 tégely 1 korona. — Tubarózsa-hőlgypor, 1 korona. — Tubarózsa-szappan, 50 fillér. — Hajregenerátor, az őszülő hajnak visszaadja eredeti színét. — Salofor, kéz- és lábizzadást gyorsan megszüntet. 1 üveg 70 fill. Mindennemű gyógyszerek, bel- és külföldi különlegességekből nagy raktár.

TÓTH Kocchillia szőlőmoly és gyümölcs féregirtó anyag, egyszeri permetezéssel a molyt, petéit, álcáit és pilléit, azonkívül a gyümölcsösben garázdálkodó rovarokat és élősdieket tökéletesen elpusztítja! Teljesen ÁRTALMATLAN úgy a növényzetre mint az emberi szervezetre! — Egy adag 400 négyszögöl területű szőlő bepermetezésére elegendő.

Kapható Makón és vidékén egyedül:
JENEI SZÉKELY LAJOS
gyógyszerész »Szent István«-téri gyógyszerárúháiban
MAKÓN. (a róm. kath. templom mellett.)
Raktáron nem levő dolgokat meghozatok!
Telefon-szám: 127

Kukoricaszár-kötő zsinegek
megérkeztek s Gulácsi János vasipartelep és gép-állandó raktára raktárában van
Makó, Dessewffy-tér 31. sz. Telephon 50.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett műintézetében Makón.

Legujabb! Ha hegedülni
óhajt megtanulni, rendelje meg a tisztán kidolgozva, remek hangu, domboru hegedüt tokkal, 16 drb. felszereléssel és mesés ajándékkal együtt csak 12 koronáért

Wágner a „Hangszer-Király”
országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen.

Óvás: Figyeljen jól a pontos címre és házszámra.

Meglepő ujdonság!
Facimbalom (Xilophon.)
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A facimbalom 15 különböző nagyságban összehangolt fadarabból áll és a mellékelt verőkkel (ugy mint a cimbalom) lesz játszva. Ára verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal csak 6 korona

Wágner a „Hangszer-Király”
országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás: Figyeljen a pontos címre.

Ez a „MUKI” művész.
Szájharmonika dobbal.
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A dalokat a művész harmonikán játszik, a valódi börrrel ellátott dob pedig kíséretül szolgál. Ára tokkal és egy mesés ajándékkal együtt csak 4 korona

o Wágner a „Hangszer-Király” o
országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. Fényképes árjegyzék ingyen. — Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és a házszámra.

AZ „ÓRANGYAL” disztemetkezési vállalat
tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel, hogy temetkezéseket, temetésekhez való gyászczikkeket a leggyorsabbtól a legdiszesebbig — a mai modern kor és izlés szerinti kiállításban — a legszolidabb árban eszközöl. Ravatalozásért és gyászkocsiért külön díj nem számíttatik. Tölgyfa kereszték és fejfák legolcsóbb árban szerezhetők be nálam. A névfelirat arany és ezüstözéséért külön díjat nem számítok fel.
B. pártfogást kérve:
özv. Gyurik Lajosné.
Kenyérpiac, (Tökey-hézbán).

Eladó föld. Az Igácsi és Rákosi-ut között, a Rác-ut szélén Márton Imre szomszédságában a rajta lévő gazdasági épületekkel együtt örökáron, szabadkézből eladó. Értekezhetni lehet Cseh István tulajdonossal, Vásárhelyi-u. 515. sz. a. 807

Iritz Sámuel özv. cég
ITALÁRJEGYZÉKE
különleges TELJESEN TISZTA szeszmentes pálinkákról:
Valódi kék szilva literenkint 2.- K.
Valódi törköly " 2.40 "
" 5 éves kajszin barack 3.- "
" 8 " " " 4.- "
" 10 " " " 5.- "
" 5 " borpálinka 3.- "
Á valódiságért a cég felelősséget vállal.

Ujdonság! Tündérharangok.
Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani Kovácsolt vasállványon 15 összehangolt ezüst-fémcsengővel van ellátva. Erős, szép kivitelben, verőkkel, tokkal, mesés ajándékkal együtt csak 10 korona

Wágner a Hangszer-Király
országszerte elismert elsőrendű hangszeráruházában, Budapest, József-körút 15. szám alatt
Óvás: Figyeljünk jól a pontos címre és házszámra.

